

Den kraftige vækst i det samlede statstilskud til de fire zoologiske haver er en naturlig konsekvens af lovens opbygning, og en sådan vækst må siges at have været et af lovens formål. Det har med statstilskuddene været muligt at professionalisere de fire zoologiske haver, så de i dag alle er af international standard, med professionelt uddannet personale, formidling af høj kvalitet og deltagelse i internationalt avls- og forskningssamarbejde.

I de seneste år er der imidlertid kommet nye zoologiske anlæg til, og der kan argumenteres for, at også zoologiske anlæg med hovedvægt på andre dyregrupper, såsom akvarier, burde være berettigede til statstilskud, hvis de i øvrigt har en tilstrækkelig høj standard. Ved lovvedtagelsen i 1977 var det en klar hensigt alene at sikre adgang til statstilskud for zoologiske haver, mens anlæg såsom akvarier og terrarier, der ikke lagde hovedvægten på landlevende dyr og pattedyr, ikke skulle være tilskudsberettigede.

De samlede årlige udgifter til statstilskud til zoologiske haver beløber sig til ca. 18,5 mio. kr. i direkte tilskud til de fire haver samt knap 1 mio. kr. i rådighedssum til fordeling mellem en bredere kreds af zoologiske haver efter ansøgning. Det er ikke med dette lovforslag hensigten at reducere det nuværende samlede niveau for statstilskuddene ved at overgå til rambestyring. Lovforslaget giver kulturministeren større muligheder for at lade det enkelte anlægs statstilskud basere sig på en helhedsvurdering af anlægget, og ministeren får mulighed for at lade området indgå i den samlede prioritering af udgifterne på Kulturministeriets område.

Med henblik på at få vedtaget en mere tidssvarende lov for statstilskud til zoologiske anlæg foreslås lov om statstilskud til zoologiske haver afløst af nærværende forslag til lov om statstilskud for zoologiske anlæg. Nærværende lovforslag adskiller sig i hovedsagen fra den gældende lov på følgende områder:

1. Lovens gyldighedsområde udvides fra zoologiske haver til zoologiske anlæg. Akvarier og andre mere tematisk opbyggede zoologiske anlæg vil således fremover kunne blive anerkendt som tilskudsberettigede efter loven.
2. Det nuværende lovbundne tilskud, beregnet som en fast andel af havernes udgifter, ændres til rambestyring af det samlede tilskud. Det indebærer, at kulturministeren gives hjemmel til, på baggrund af indstilling fra Rådet for Zoologiske Anlæg, at fastlægge de konkrete tilskud til de enkelte zoologiske anlæg. Tilskuddene fastlægges ud fra en samlet vurdering af anlæggenes behov og

ønsker samt de på finansloven til rådighed værende midler til formålet.

3. Ved overgangen fra lovbunden udgift til rambestyring bortfalder behovet for at lægge et fast loft over det tilskud, som det enkelte zoologiske anlæg kan modtage.
4. Med loven overgives ansvaret for at indstille tilskuddene til de enkelte zoologiske anlæg til et Råd for Zoologiske Anlæg, der afløser Tilsynsrådet for Zoologiske Haver. Det nye råd skal basere sin indstilling om tilskud til det enkelte anlæg på en samlet vurdering af de enkelte anlægs drift og udviklingsperspektiver. Der vil således ikke fremover være en direkte kobling mellem anlæggenes driftsudgifter og det tilskud, som de indstilles til. Således kan rådet vælge at lægge vægt på, at staten ikke nødvendigvis skal være med til at finansiere driften af nye udvidelser af anlæggene med samme andel af udgifterne, som det er tilfældet efter den gældende lov. Tilsvarende kan rådet vælge at se bort fra udgifter til forrentning af lånekapital, hvis udvidelser og moderniseringer af anlæggene i stort omfang er finansieret via lånekapital.
5. Muligheden for at yde rente- og afdragsfrie lån til bygge- og anlægsarbejder ophæves. Bestemmelsen har ikke været anvendt i en årrække, og en eventuel statslig medfinansiering af kommende bygge- og anlægsarbejder må forventes behandlet særskilt i forbindelse med behandlingen af de årlige finanslove.
6. Ligeledes bortfalder muligheden for at yde tilskud til særlige opgaver – den såkaldte rådighedssum, hvorfra der også har kunnet ydes tilskud til andre end de fire statsanerkendte zoologiske haver. Dette er en konsekvens af, at der åbnes mulighed for at udvide kredsen at tilskudsmodtagere, og af, at tilskuddene i fremtiden vil blive ydet efter en helhedsvurdering af anlæggenes arbejdsplaner og budgetter, så særlige projekter vil kunne tilgodeses inden for de almindelige tilskud.
7. Det nye Råd for Zoologiske Anlæg afløser Tilsynsrådet for Zoologiske Haver. Det nye råd skal, i højere grad end det er tilfældet i dag, foretage en egentlig kvalitetsvurdering af de enkelte zoologiske anlæg og deres budgetter og planer, med henblik på indstilling af tilskud til kulturministeren. Rådet skal til det formål bistås af et selvstændigt sekretariat.